

Dosar Roșia Montană

Argumente PRO

Cianura:

- Conform RMGC, "90% din aurul extras astăzi la nivel mondial este obținut prin aceeași tehnologie, folosită în siguranță în mine din Statele Unite, Canada, Noua Zeelandă, Italia, Finlanda, Spania și Suedia"^[30].
- Comisia Europeană a respins în 2010 o propunere de interzicere a folosirii cianurilor în industria extractivă la nivelul UE^[31].
- Lacul va avea apă "curată". Soluția de cianură de sodiu (CN) NU este deversată în iazul de decantare, ea este folosită la măcinarea minereurilor în rezervoare închise. Înainte de a părăsi uzina, cianura de sodiu este neutralizată prin oxidare, ceea ce îi reduce concentrația la 5-7 mg/l^[32], sub limita maximă de 10 mg/l impusă de legislația europeană^[33]. Prin urmare, în iazul de decantare ajunge sterilul "spălat".
 - ⇒ La Roșia Montană nu se poate repeta catastrofa ecologică de la Baia Mare din 2000, pentru că a) relieful nu permite o astfel de deversare, și 2) chiar dacă o deversare s-ar întâmpla, iazul ar fi ecologizat, adică nu ar avea aceeași concentrație de cianuri ca la Baia Mare^[34].

Poluarea istorică existentă:

- Există deja o poluare istorică cu ape reziduale rezultate în urma exploatărilor vechilor galerii, iar RMGC se angajează să curețe zona pe cheltuiala proprie^[35]. Haldele de steril, iazurile de decantare și apele de mină din județul Alba reprezintă o "sursă majoră de poluare toxică permanentă a apelor de suprafață" (îndeosebi a râului Arieș)^[36].
- Dacă nu se dă drumul proiectului RMGC, statul român este obligat să investească bani în ecologizarea zonei.

Barajul:

Iazul de decantare este susținut de un baraj construit din piatră, proiectat să reziste la un cutremur de 8 grade pe scara Richter și să rețină două precipitații maxim probabile. Probabilitatea ca două precipitații maxim probabile să apară într-un interval de 24 de ore este de 1 la 100 milioane de ani^[37]. Prin urmare, barajul ar fi printre cele mai sigure din lume^[38].

Defrișări vs. Împăduriri:

Compania promite împădurirea a 1.000 de hectare, susținând că a început de câțiva ani plantarea de puiet^[39].

Garanțiile de mediu:

RMGC va asigura 146 mil. \$^[40] pentru închiderea minei și reabilitarea zonei, împreună cu o asigurare de 25 mil. \$^[41] care ar acoperi impactul de mediu în cazul unui accident, bani care includ despăgubirile pentru cei afectați.

Argumente CONTRA

Riscuri aferente exploatării:

Producerea de seisme din cauza volumelor mari de steril^[42], poluarea pânzei freactice, ruperea barajului, alunecări de teren^[43]. Un studiu de caz privind zece mine din SUA, Canada, Peru, Guyana și Spania arată că, în 9 din cele 10 cazuri, companiile minimizează riscurile și garanțiile de mediu, prezentând informații deficitare^[44].

Cianura:

- Leșierea cu cianură a fost interzisă în Cehia, Ungaria și Germania^[45]. Și alte țări au luat măsuri similare.
- Parlamentul European a adoptat în 2010 o rezoluție care recomandă statelor membre UE să nu sprijine proiectele miniere care implică tehnologii pe bază de cianuri^[46]. Rezoluția nu are caracter obligatoriu.
- Proiectul va distruge 4 munți, lăsând în urmă halde de 262 milioane tone de pământ contaminat^[47]. Cantitatea de cianură utilizată (cca. 12.000 tone/an, total de 200.000 tone) este de 12 ori mai mare decât cantitatea anuală folosită la nivelul exploatărilor din întreaga Europă^[48].
- Riscurile utilizării cianurii țin de: contaminarea apei, a aerului, a solului, impactul negativ asupra faunei precum și încălcări ale drepturilor omului (prin evacuări forțate, distrugerea pământului și a apelor comunității)^[49].
- Există peste 30 de exemple în ultimii 25 de ani de accidente prin deversări de cianură de la mine^[50]: mina Zortman-Landusky, Montana, SUA - 1982, Baia Mare - 2000, mina Ahafo, Ghana - 2009 ș.a.
- Nu poate fi dată o garanție reală că astfel de accidente nu se vor repeta, mai ales în contextul creșterii incidenței fenomenelor climatice extreme (ex. inundații). Astfel de accidente pot avea loc chiar dacă lucrările se realizează în conformitate cu reglementările specifice, o cauză frecventă fiind neglijența factorului uman^[51]. Conform unui studiu, majoritatea accidentelor ecologice din proiecte similare au fost cauzate de probleme la barajul iazului de decantare, alte probleme ținând de țevi/installații sau transportul substanțelor^[52].

Barajul:

- Academia Română: barajul din rocă sterilă nu prezintă garanții în situații extreme. Probleme ridicate de geologii români: locul ales pentru baraj, permeabilitatea fundației și a unor zone ale bazinului de acumulare^[53].
- Barajul ar trebui să reziste "pentru totdeauna". Potențialul seismic este mare, iar cedarea barajului ar putea duce la pierderi considerabile de proprietăți și chiar de vieți omenești^[54].

Costurile de mediu:

Există costuri semnificative de mediu care nu sunt luate în calcul. Exploatarea necesită un consum de resurse (apă, curent electric) care nu este în avantajul statului român. Conform estimărilor științifice, proiectul RMGC ar duce la un consum de cca. 62 milioane Gigajouli electricitate și 81.6 milioane tone de apă, generând 5.6 milioane tone CO₂^[55], numai pentru exploatarea aurului. Studiile de caz arată că, după astfel de accidente, ecosistemul se reface cu greu, iar costurile de reabilitare sunt adesea suportate de stat și cetățeni, fie pentru că statul nu și-a luat suficiente garanții^[56], fie deoarece companiile exploatoare își declară falimentul^[57] (cazul minei Zortman-Landusky din Montana, 1998)^[58].

Defrișări vs. Împăduriri:

Proiectul presupune defrișarea unei suprafețe de 255 de hectare de păduri.

Garanțiile de mediu:

- Academia Română: nu există garanția că, după exploatare, compania va putea asigura costurile de reabilitare a mediului^[59], mai ales dacă RMGC declanșează procedura de faliment.
- Costurile de reabilitare sunt mult mai mari decât cele estimate de RMGC. Pe baza estimărilor Organizației Cercetării Științifice a Commonwealth-ului din Australia privind remedierea siturilor abandonate, costul de reabilitare la Roșia Montană s-ar ridica la 600 mil. \$. Pe de altă parte, Agenția de Protecție a Mediului din SUA estimează costuri de închidere a minei și reabilitare a zonei de 2.6 mild. \$.

³⁰ <http://www.rmgc.ro/proiectul-rosia-montana/mediu.html>

³¹ <http://www.mining-journal.com/production-and-markets/ec-rejects-proposed-cyanide-ban>

³² <http://www.rmgc.ro/proiectul-rosia-montana/procesul-tehologic-in-proiectul-minier-rosia-montana.html>

³³ Articolul 13(6), Directiva 2006/21/EC of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 on the management of waste from extractive industries and amending Directive 2004/35/EC, Official Journal of the Europe. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:102:0015:0033:en:PDF>

³⁴ Moise Guran <http://www.europafm.ro/europa-fm/emisiuni/avocatul-diavolului/procesul-lui-gabriel-rmgc.html>

³⁵ http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2013-09-3-15504178-0-proiect-acord-rosia-montana.pdf

³⁶ "Plan Județean de Gestionare a Deșeurilor județul Alba. Raport de mediu. 2011". P.18 <http://www.cjalba.ro/wp-content/uploads/2011/06/RAPORTMEDIU.pdf>

³⁷ <http://www.rmgc.ro/proiectul-rosia-montana/procesul-tehologic-in-proiectul-minier-rosia-montana.html>

³⁸ Institutul Norvegian de Geotehnică. "Evaluarea riscurilor asociate barajului aferent Sistemului Iazului de Decantare Corna", 27 aprilie 2009. http://www.mmediu.ro/protectia_mediului/rosia_montana/februarie_2011/Vol.-3_Rapoarte-si-Studii-Aditionale/Anexa_NE_Cap-7_01_Raport_NGI.pdf

³⁹ <http://www.rmgc.ro/media/comunicate-de-presa/rmgc/au-reinceput-plantarile-la-rosia-montana.html>

⁴⁰ http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2013-09-3-15504178-0-proiect-acord-rosia-montana.pdf

⁴¹ http://media.hotnews.ro/media_server1/document-2013-09-3-15504178-0-proiect-acord-rosia-montana.pdf

⁴² <http://www.acad.ro/forumuri/doc2013/d0619-ProiectulRosiaMontana-AnalizaAR.pdf>

⁴³ <http://www.rosiamontana.org/sites/default/files/raportrosia-ASE-2010.pdf>

⁴⁴ <http://www.3.ccc.org/islandora/en/item/2147-silence-golden-lead-and-copper-financial-disclosure-material-environmental-en.pdf>

⁴⁵ [http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0145+0+DOC+XML+V0//EN.Mai multe informatii pe http://www.bancyanide.ro/?x=2633&cmd\[118\]=c-10566a32bf985772b802461099c3874cb&cmd\[123\]=x-123-2633](http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0145+0+DOC+XML+V0//EN.Mai multe informatii pe http://www.bancyanide.ro/?x=2633&cmd[118]=c-10566a32bf985772b802461099c3874cb&cmd[123]=x-123-2633)

⁴⁶ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0145+0+DOC+XML+V0%2F%2FEN>

⁴⁷ http://www.mmediu.ro/protectia_mediului/rosia_montana/februarie_2011/Vol.-3_Rapoarte-si-Studii-Aditionale/Anexa_NE_Cap-7_03_Raport_securitate_2010.pdf

⁴⁸ <http://www.rfi.ro/articol/stiri/social/rmgc-cianura-nu-va-fi-niciodata-o-problema-rosia-montana-remus-cernea-proiectul>

⁴⁹ http://www.justiceandenvironment.org/_files/file/2011%20cyanide%20analysis.pdf

⁵⁰ http://www.justiceandenvironment.org/_files/file/2011%20cyanide%20analysis.pdf

⁵¹ http://www.justiceandenvironment.org/_files/file/2011%20cyanide%20analysis.pdf

⁵² http://www.justiceandenvironment.org/_files/file/2011%20cyanide%20analysis.pdf

⁵³ <http://www.acad.ro/forumuri/doc2013/d0619-ProiectulRosiaMontana-AnalizaAR.pdf>

⁵⁴ <http://www.rosiamontana.org/sites/default/files/raportrosia-ASE-2010.pdf>

⁵⁵ Cifrele sunt calculate pe baza cantității de aur de 314 tone de aur estimată a se extrage prin proiectul RMGC și a estimărilor europene privind consumul de resurse în cadrul proiectelor de exploatare a aurului prin cianuri. <http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/302na5.pdf> Estimări similare apar și aici: <http://www.eoearth.org/view/article/153053/>

⁵⁶ http://www.earthworksaction.org/files/publications/mcu_final.pdf

⁵⁷ http://www.justiceandenvironment.org/_files/file/2011%20cyanide%20analysis.pdf

⁵⁸ http://www.9am.ro/stiri-revista-presesi/2006-03-25/aurul-bogatia-otravita-a-tarilor-sarace.html#Scene_1

⁵⁹ <http://www.acad.ro/forumuri/doc2013/d0619-ProiectulRosiaMontana-AnalizaAR.pdf>